

Program akcí na 2. pololetí 2008

Přednášky:

- Po 21. 9.** – PhDr. Karel Sklenář, DrSc.: **Počátky české archeologie v čase romantismu (od Dobrovského k Vocelovi)**
- Po 26. 10.** – Mgr. Miroslava Šmolíková a kol.: **Cesta do hlubin města – 12 nej... objevů pražské archeologie v Muzeu hl. m. Prahy. Výstava a její zákulisí**
- Po 30. 11.** – PhDr. Zdeněk Dragoun: **Kvádříkové domy v Praze**
- Po 14. 12.** – Prof. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc.: **Archeologický výzkum hradu Kamýka nad Vltavou v roce 2009**

Všechny přednášky se budou konat v budově Muzea hl. m. Prahy Na Poříčí, vždy od 17.30 hod. Prosíme, abyste si tyto termíny poznamenali, protože na jednotlivé přednášky nebudou zasílány zvláštní pozvánky.

Jarní exkurze

Dne 30. května 2009 se uskutečnila tradiční exkurze Společnosti přátel starožitností, která tentokrát směřovala do širšího okolí města Plzně. I přes poněkud vrtkavé počasí se podařilo navštívit všechna naplánovaná místa a lokality. První zastávkou na našem každoročním výletě byl **hrad Řebřík**, poprvé zmiňovaný v roce 1318. Dispozice hradu, náležejícího k typu s hlavní obrannou i obytnou stavbou, je trojdílná. V prostoru hradního jádra jsme si kromě pozůstatků trojprostorového paláce prohlédli také stopy, nelegální výkopové činnosti, která se v současné době neustále rozmáhá. Prohlídka lokality byla zakončena krátkou procházkou po místě bývalého ekonomického zázemí hradu, tvořeného hospodářským dvorem a velmi dobře dochovanými pozůstatky lomu, drobných vodních děl, a sítí zaniklých komunikací.

Druhou dopolední zastávkou byl **hrad Vimperk**, označovaný též jako Melmatěj. Jednodílný hrad byl založen ve strategicky výhodné poloze, na okraji údolní terasy v nejužším místě západního přístupu do Strašické kotliny. Počátky původně patrně královského hradu je možné na základě archeologických nálezů klást do druhé poloviny 13. století. Příčinou založení objektu byla mimo jiné potřeba ochrany výnosných ložisek železné rudy. Pozůstatky těžebních a zpracovatelských areálů jsou dodnes dochovány v širším okolí hradu. Zánik objektu je možné s vysokou mírou pravděpodobnosti klást do souvislosti s vojenskou akcí Karla IV. namířenou proti

rožmberským držávám v této oblasti v roce 1352. Po prohlídce hradu pokračovala naše cesta do **Rokycan**. Tam jsme byli přijati v muzeu Dr. Bohuslava Horáka a prohlédli jsme si velmi zajímavou expozici **Rokycansko v minulosti**.

Po krátkém občerstvení jsme zamířili ke klášteřu augustiniánů poustevníků u kostela Zvěstování P. Marii (bl. P. Marie a sv. Dobrotivé) v **Zaječově**, založenému v roce 1262 Oldřichem Zajcem z Valdeka. Po obhlídce klášteřa a krátké návštěvě kostela Zvěstování P. Marii, na jehož výzdobě se podílel Michael Dobner a později také Jan Petr Molitor, jsme pokračovali k unikátní technické památce – vodnímu hamru v **Dobřívě**. Stávající zděná budova hamru byla postavena na počátku 19. století na místě starších dřevěných objektů z let 1658 a 1701. Většina unikátního a dodnes funkčního strojního zařízení hamru pochází z 19. století. Po rozšíření modernější ocelářské technologie přešel hamr koncem 60. let 19. stol. na výrobu těžkého kovaného nářadí.

Poslední navštívenou lokalitou byl královský **hrad Radyně**, vystavěný na dominantním kopci nad Starým Plzencem Karlem IV. kolem poloviny 14. století. Stavební řešení tohoto hradu značně připomíná hrad Kašperk. Stavební podoba obou hradů byla výrazně ovlivněna tendencemi vedoucími ke srůstání obytné věže s palácovým objektem, typickými pro prvou polovinu 14. století.

Mgr. Josef Hložek

Vydávání a distribuce Časopisu Společnosti přátel starožitností

Od roku 2008 vydává Společnost přátel starožitností svůj časopis ve vlastní režii a pod původním názvem Časopis Společnosti přátel starožitností. I nadále se snažíme udržet dosavadní periodicitu, tj. 4 čísla ročně. Odběr časopisu se od ročníku 2008 stal členskou povinností a jeho předplatné je součástí členských příspěvků.

Vzhledem k různým administrativním komplikacím vycházel ročník 2008 se značným skluzem a ovlivnil i termíny vydání jednotlivých čísel na rok 2009. První číslo nového ročníku bude proto k dispozici v září, vydání druhého čísla plánujeme na říjen 2009. Předpokládáme, že do konce roku se podaří vydat i číslo třetí, čtvrté patrně vyjde opožděně po Novém roce. Vzhledem ke značným nákladům na poštovné (18 Kč za jednu zásilku) apelujeme na všechny členy, kteří se pravidelně zúčastňují našich přednášek, nebo bydlí v Praze a mají možnost zajít k paní Matějů na pracoviště, aby si výtisky vyzvedávali osobně. **Členové, kteří řádně zaplatili příspěvky, obdrží výtisky poštou spolu s Bulletinem** (tj. dvakrát ročně), pokud si je již dříve nevyzvedli na přednáškách, nebo u paní Matějů. Pokud ještě nezaplatili příspěvky na rok 2009, obdrží s časopisem i složenku. **Dlouhodobým dlužníkům bude zaslán pouze Bulletin bez časopisu a složenka.**

Při rozesílání časopisu se snažíme vést pečlivou evidenci, kdo a která čísla obdržel. Přesto se může stát, že někomu bude výtisk z nejrůznějších příčin chybět. Prosíme, abyste se v takovém případě obrátili na paní Matějů a požádali o doposlání.

Pro ty, kteří by si rádi doplnili starší ročníky časopisu, máme v současnosti k dispozici kompletní ročníky i jednotlivá čísla časopisu zpětně do roku 1996, ze starších ročníků 1992–1995 jsou na skladě jednotlivá čísla. Problematický je pouze ročník 1999, kde zbývá jen několik jednotlivých výtisků. Zájemci si mohou starší čísla zakoupit na přednáškách nebo u paní Matějů.

Prodej publikací

Veškeré publikace SPS uváděné v naší nabídce jsou dostupné v dostatečném množství. Vedle vlastních publikací SPS zajišťujeme pro zájemce z řad členů i prodej historických a vlastivědných publikací z nakladatelství Academia Argo, Libri, Paseka, Vyšehrad. Mohou si je zakoupit na přednáškách, popřípadě po předchozí domluvě u paní Matějů na jejím pracovišti v ulici V Tůních 11, Praha 2.

Mimořádná nabídka: Pokud dosud nemáte knihu Č. Pavlíka a M. Vitanovského *Encyklopedie kachlů*, můžete ji získat za 200 Kč (+ poštovné v případě zaslání poštou). Závazné objednávky přijímá paní Matějů.

Členské příspěvky

Členský příspěvek včetně předplatného časopisu činí 250 Kč ročně, u studentů a důchodců 150 Kč ročně (u manželských párů, které obdrží 1 výtisk časopisu, bude činit 300 Kč). Členský příspěvek pro kolektivní členy je 400 Kč. Dobrovolné vyšší příspěvky jsou vítány. Číslo účtu SPS u České spořitelny Praha 1 je 1923085369/0800. Prosíme všechny členy, aby při platbě příspěvků uváděli jako variabilní symbol své členské číslo (při rozesílání Bulletinu je uvedeno nad jejich adresou).

Na konci roku bude znovu provedena kontrola členstva a dlouhodobí neplatíči (poslední platba 2005) budou trvale vyřazeni z evidence.

Součástí tohoto Bulletinu je členská známka na rok 2009/2010, vytištěná v pravém dolním rohu třetí strany. Prosíme, vystříhnete ji a nalepte na zadní stranu členského průkazu.

Kontaktní adresy

- ♦ Všeobecné informace o Společnosti, její historii a o podmínkách publikování příspěvků v časopise a sbornících: **starosta SPS prof. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc.**, Archeologický ústav ČAV, Letenská 4, 118 00 Praha 1, tel. 251 81 52 78, e-mail: durdik@arup.cas.cz;
- ♦ **jednatel SPS Mgr. Vojtěch Kašpar**, Václavské nám. 37, 110 00 Praha 1, tel. 222 243 239;
- ♦ členské přihlášky, legitimace, členská evidence a příspěvky, prodej publikací: **pokladník Jitka Matějů**, Hostýnská 13, 100 00 Praha 10, tel. 721 801 590, pracoviště Sfinga křížovka, V Tůních 11, 120 00 Praha 2, tel./fax 224 941 251, e-mail: mateju@sfingakrizovka.cz; mateju.hf@seznam.cz
- ♦ spolupráce s kolektivními členy: **PhDr. František Gabriel, PhD**, P. O. box 23, 470 01 Česká Lípa, e-mail: pu-uvpd-cl@volny.cz
- ♦ Internetová adresa: <http://spolecnostps.wz.cz>

Nabídka publikací

Vlastivědná knihovnička SPS

T. Durdík, B. Štauber: Hrad Pravda , Praha 1995	16 Kč
Z. Hazlbauer: Historické kamnové kachle z Rabštejna nad Střelou ; T. Durdík: Památky Rabštejna nad Střelou a okolí , Praha 1995	35 Kč
F. Gabriel: Hrad Lipý , Praha 1997	19 Kč
T. Durdík, J. Adámek, J. Fröhlich, P. Chotěbor: Vybrané středověké památky Prácheňska , Praha 1998	35 Kč

J. Úlovec: Tvrz a zámek Odolena Voda , Praha 1998	25 Kč
J. Sommer a kol.: Tři gotické kostely pod hradem Lipnicí – Dolní Město, Loukov, Řečice , Praha 1999	40 Kč
L. Kracíková, J. Smetana: Románská a gotická sakrální architektura v okrese Česká Lípa , Praha 2000	60 Kč
F. Gabriel, K. Podroužek, P. Zahradník: Skalní sídlo u Sloupu , Praha 2001	25 Kč
T. Durdík: Hrad Týřov , Praha 2001	40 Kč
M. Flegl: Cyriil Merhout – historik nejen Malé Strany , Praha 2002	15 Kč
L. Kracíková, V. Belling: Středověká sakrální architektura na Frýdlantsku , Praha 2004	65 Kč
F. Gabriel, V. Vaněk: České Švýcarsko ve středověku , Praha 2006	40 Kč
T. Durdík: Hrad Přimda , Praha 2007	60 Kč
T. Durdík, Hrady na Malši , Praha 2008	75 Kč
Sborník SPS č. 1 – ke 100. výročí založení SPS , 2. vydání, Praha 1997	135 Kč
Sborník SPS č. 2 – k živ. jubileu R. Turka 1991 , Praha 1993	100 Kč
Sborník SPS č. 3 – k živ. jubileu M. Richtera 1992 , Praha 1993	68 Kč
Sborník SPS č. 4 – k živ. jubileu D. Líbala 1996 , Praha 1996	160 Kč
Castrum Bene 6 – Burg und Stadt , sborník z konference – N, A, F, Praha 1999	350 Kč
Castrum Bene 9 – Burg und Stadt , sborník z konference – N, A, F, Praha 2006	355 Kč
Castellologica bohemica 8 , Praha 2002	615 Kč
Castellologica bohemica 9 , Praha 2004	560 Kč
Castellologica bohemica 10 , Praha 2006	550 Kč
Castellologica bohemica 11 , Praha 2009	790 Kč
J. Adámek, J. Sommer, Z. Všečetková: Středověký kostel Panny Marie v Písku , Písek 2001	340 Kč
T. Durdík: Nálezy z hradů přechodného typu , Praha 2004	250 Kč

Publikace nakladatelství Unicornis

K. Benešová, K. Charvátová, D. Líbal, M. Pojsl: Řád cisterciáků v českých zemích ve středověku , Praha 1994	150 Kč
D. Stehlíková: Břevnovský klášter – průvodce výstavou, kostelem a kryptou , Praha 1993	28 Kč
J. Úlovec: Hrady, zámky a tvrze na Chebsku , Cheb 1998	170 Kč
R. Pfeleiderer: Atributy světců , 3. vydání, Praha 2008	80 Kč
D. Líbal, P. Zahradník: Katedrála svatého Víta na Pražském hradě , Praha 1999	285 Kč
900 let cisterciáckého řádu – sborník z konference, Praha 2000	265 Kč
D. Líbal: Katalog gotické architektury v České republice do husitských válek , Praha 2001	398 Kč
1000 let kláštera na Ostrově , sborník, Praha 2003	245 Kč
Svorník 1/2003. Vývoj a funkce topenišť , sborník, Praha 2003	300 Kč
Svorník 2/2004. Okna a dveře , sborník, Praha 2004	280 Kč
Svorník 3/2005. Krovky a střechy , sborník, Praha 2005	290 Kč
Svorník 4/2006. Poznávání a dokumentace historických staveb , sborník, Praha 2006	290 Kč
Svorník 5/2007. Klenby , sborník, Praha 2007	350 Kč
Svorník 6/2008. Funkční a prostorové uspořádání budov , sborník, Praha 2008	300 Kč
Rataje nad Sázavou – hrad a zámek , Praha 2004	36 Kč
J. Houšková: Tvoří celá rodina. Výtvarné techniky pro předškoláky, starší i dospělí , Praha 2004	90 Kč
Hanspaulka I. Historie, vzpomínky, zajímavosti , Praha 2005	130 Kč
Hanspaulka II. Historie, vzpomínky, zajímavosti , Praha 2007	135 Kč

(Uvedené ceny platí pouze pro členy SPS, při zaslání poštou je účtováno poštovné a balné.
U objednávky uvádějte vždy své členské číslo.)

Mgr. V. Kašpar v. r., jednatel

prof. PhDr. T. Durdík, DrSc., v. r., starosta